

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון תש"ג

בסעודה שלישיית פרשת אחרי - קדושים תשע"ב לפ"ק

וזכתוב כאמרי נועם (פ' בא פ. 3, סוכות מז): דמבואר בספ"ק דקליפה זו שורה על שער הבית אצל הפתח, וכמו שכתוב (דברים יז-ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם וגו', היינו שכחת התורה, תדע דברי ריב"ז בשערך, שזה בא לך מכה קליפת רי"ב השורה בשערך. ועל ידי המוזהב הקבוע בפתח הבית מתבטל קליפה הלזו, כי הג' שמות הנכתבת אחורי המוזהב כו"ז במוכס"ז כו"ז, בגימטריא רי"ג, אחד נוסף על קליפת רי"ב, להתגבר עליה ולבטל משער הבית עיי"ש.

והנה לפי מנין תרי"ג מצות התורה, על פי דעת הרמב"ם והרמב"ן (כמבואר בספר מצות השם), מצוה זו של איש אמו ואביו תיראו, הוא מצוה רי"ג ע"ש. ואם כן אזהרה זו של קדושים תהיו כתבה התורה בין מצוה רי"ב למצוה רי"ג, והוא להורות כי מספר רי"ב הוא נגד קליפת רי"ב הממונה להשכיח ולעקור תורתן של תלמידי חכמים, ומספר רי"ג הוא להתגבר עליה ולבטל. ובין שני המספרים הללו יש מצות קדושים תהיו, שבמצוה זו תלויה השגת התורה שבאדם, שמי שלא מתקדש עצמו גם במותר, ומי שאין לו גדר ערוה, סופו ישכח תורתו, וקליפת רי"ב יתגבר עליו, והמקיים מצות קדושים תהיו יזכה להתגבר על קליפה ההוא, ומתוך שחסידים הם תורתן מתברכת ומשתמרת.

והנה הכתוב אומר בפרשתנו, ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה' (יה-ה). ונראה לפרש בהקדם מה שכתוב בדברי שאול בפרשתנו לבאר המשך הכתובים, איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו אני ה' אלקיכם (ג-א). דהנה ברש"י כתוב שלבן הקדים כאן במורא את האם להאב, מפני שגלוי לפניו שהבן מתיירא מן האב יותר מן האם, על כן הקדים כאן את האם (קדושין לא), והכוונה היא כי התורה רצתה שלא יקיים כיבוד אב ואם כפי הטבע שנמנעו, שזמן האב הוא ירא ואת האם הוא מכבד ביותר, אלא רצתה התורה שיעשה כן רק לשם שמים לקיים מצות הבורא, ועל כן אמר שיעשה למעלה מן הטבע, שיהא ירא מאמו כי כן צוה הקב"ה, וכשם שיראתו מאמו אינו טבעית אלא הוא עושה כך מפאת המצוה, כן יראתו מאביו לא תהא מצד הטבע אלא לקיים מצות הבורא. והנה גם בשבת אל ישבות האדם כדי לנוח ממורח עמל ימות השבוע, ואל יתענג בשבת לצורך הנאת עצמו, אלא ישבות ויתענג לקיים מצות אלקיו. וזה שאמר הכתוב, איש אמו ואביו תיראו, והקדים האם כדי להדגיש שלא יעשה את המצוה בהתאם עם הטבע אלא כדי לקיים מצוות התורה, ועל דרך זה יקיים את שבתותי תשמורו, אני ה' אלקיכם, ששניהן יעשה לשם ד' בלבדו ע"כ.

וזהו שאמר הכתוב, ושמרתם את חוקתי, ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם, גם מה שהם מצות שכליות, שהאדם היה עושה אותם מעצמו גם בלי ציווי ה', יעשה אותה רק בשביל 'אני ה', מצד גזירת השם עליו, כי בכל מצוה יש ענינים גבוהים יותר משכל האדם. ועוד גם זאת, כי המקיים המצוה רק מחמת שכלו, יש לפעמים סיבות שהשכל אומר דבכונן דא לא צריך לעשותה, ולדוגמא אב הזורק את ארנקו של בנו לים (עין קדושין לא), אבל העושה בשביל קיום מצות ה', כחוק בלי מעם, זה מקיים מצות ה' בכל הפרטים ובכל המצבים. ■

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלקיכם, איש אמו ואביו תיראו (ש-ב). ויש להבין למה התחיל פרשה זו במצות קדושים תהיו, אשר לכאורה אין לו שייכות להמצות הבאות אחריה. ונראה דהנה ברש"י פירש, קדושים תהיו, הווי פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה, אתה מוצא קדושה וכו' ע"ש. אבל הרמב"ן כתב, לפי דעתי אין הפרישות זו לפרוש מן העריות, אלא הענין הוא, כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים, והתירה הביאה איש באשתו ואכלת הבשר והיין, אם כן ימצא בעל התאוה מקום להיות שמוץ כזאת אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסוכאי יין ובווללי בשר לכו, וידבר כרצונו בכל הנבלות, שלא הוזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה. לפיכך בא הכתוב אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות, וימעט במשגל וכו', ויקדש עצמו מן היין במיעוטו וכו', וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל ברבוי האכילה הגסה ומן הרבוץ הנמאס, כעין שהזכיר הכתוב וכל פה דובר נבלה, ויקדש עצמו בזה עד שיוע לפרישות, כמה שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה במלה מימיו. באלו וכיוצא בהן באה המצוה הזאת הכללית אחרי שפרט כל העבירות שהן אסורות לגמרי עכ"ל.

והנה השגת האדם בתורה, והחיות במצות מאהבת ה', זה תלוי בכל אדם לפי מצב מורגיתו בקדושה, כי התורה הקדושה לא מתדבקת בחומר הגוף שהוא ממא, ורק יראת ה' מהורה עומדת לעד (תהלים יב-י), וכמאמרם (יזמא עב): זה הלומד תורה במהרה, מאי היא, נושא אשה [וניצול מהרהורי עבירה] ואחר כך לומד תורה במהרה ע"ש. ולכן אנו רואין ירידת הדורות בהשגת התורה, אשר לא מתגדלים היום אדירי תורה כמו בדורות הקדומים, וכמו שרואים בספרי גדולי ישראל שכל התורה היתה גלויה לפניהם (כל עין בקומפוזיט ובספרי מראי מקומות), כי בעודה ר' חסר לנו הקדושה של הימים ההם. שאנו חיים בעיירות גדולות, וחוצות העיר מופרצות במזמאה, עד שנוכל לומר שגם יושבי אהלה של תורה בא לגד עיניהם מזמאה, אשר יהודים פשוטים בימי קדם לא ראו במשך כל ימי חייהם.

ואיתא מהרה"ק רבי שמשון מאסטראפליא זי"ע ה"ד, לפרש מה שאמרו בגמרא (שבת קמז): רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם לעיר פרוגיתא שיינה משובה ואימשך בתרייהו, איעקר תלמידיה, כי הדר אתא קם למקרי בספרא, בעי למקרי החדש הזה לכם (שמות יב-ב), אמר החרש היה לכם, בעי רבנן רחמי עליה והדר תלמידיה ע"כ. ואמר הכוונה בזה, דאיתא בציוני דקליפה אחד נקרא רי"ב, ועמה תר"ה חילולת כמנין אדר"ת שער, וקליפה זו רי"ב ממונה להשכיח ולהעקור תורתו של תלמידי חכמים, והשם הגדול הנקרא כד"ת הכתוב על מצוה של משיח בן דוד, מבטל אותה קליפה רי"ב עם חילולתיה תר"ה וכו' עכ"ל. ולכן הוא קרא מהד' ר', ומהו' י', ומכ"ף ב', הרי אותיות רי"ב שמעה, לרמוז שהקליפה הנקרא רי"ב היא גרמה לשכחתו, ותיבות הללו החרש היה לכם בגימטריא תר"ה, לרמוז לאותן תר"ה חילולתיה עכ"ל. [ועיין עוד בחידושי חתם סופר (שבת קמז): שהביא מאמר הציוני בתוספות, ששם הזכרון הוא דו"ך בגימטריא אל"ל, והם האותיות שמעה בהם, והחליפם באותיות רי"ב שהוא שם של שכחה]. ופירשו בזה, בימי מתחיהו בן יוחנן וכו' להשכיחם תורתך וכו', ואתה ברחמך הרבים רבת את ריבם, דהם רצו להשכיח התורה מישראל על ידי קליפה זו רי"ב הממונה על זה, אבל הקב"ה רבת את ריבם, לא הניח לקליפה זו שישלום על עם ישראל.

